

POMYSŁY I REKOMENDACJE

GRUPA TEMATYCZNA

Woda w mieście – zasób czy zagrożenie?

REKOMENDACJE

Rekomendowane działania dla Urzędu Miasta (4 pierwsze wskazane jako priorytetowe):

1. Stworzenie długofalowej strategii retencji wody w mieście. Korzystanie z szerokiego wachlarza narzędzi zapobiegających utracie deszczówki: ogrodów deszczowych (również w pojemnikach), stawów, niecek czy rowów bioretencyjnych, rowów infiltracyjnych, zielonych przystanków, dachów, fasad i ścian, nawierzchni przepuszczalnych, podłoży strukturalnych. Dbanie o niezabudowywanie potencjalnych terenów gromadzących deszczówkę, unikanie wysp ciepła w planie zagospodarowywanie przestrzennego.
2. Coroczne wydzielanie w Budżecie Obywatelskim osobnej, konkretnej puli na Klimatyczny BO, co zwiększa szansę na szersze wprowadzanie rozwiązań adaptacji do zmian klimatu w mieście oraz odpowiednie nagłaśnianie tej informacji.
3. Nagłaśnianie programów miejskich kierowanych do mieszkańców:
 - Stworzenie strony prowadzonej przez Urząd Miasta poświęconej Gdyni Klimatycznej (małej retencji, ogrodów deszczowych itp.), która byłaby źródłem wiedzy, opowiadałaby o realizowanych programach miejskich, zrealizowanych projektach, wprowadzonych rozwiązaniach, jak również o zagrożeniach, a także na której można by znaleźć informacje, w jaki sposób pozyskiwać finansowanie na inicjatywy klimatyczne i której elementem byłoby forum dyskusyjne
 - Projektowanie promocji pod kątem aktywizacji społecznej (z zaangażowaniem ekspertek/ów)
 - Kampania klimatyczna w mediach społecznościowych.
4. Podjęcie w szerokim gronie (np. stworzenie rady składającej się z przedstawicieli Miasta i mieszkańców oraz ekspertów) dyskusji wokół ratowania i zachowywania terenów zielonych na terenie śródmieścia (zamiast ich zabudowy), walki z wyspami ciepła, podjęcie działań budujących świadomość mieszkańców oraz deweloperów nt. roli zieleni w inwestycjach miejskich.
5. Zbiorniki retencyjne – ukierunkowywanie na gromadzenie wody, a nie odprowadzanie jej pod ziemię, przeznaczanie większych terenów na zbiorniki, atrakcyjne wykańczanie.
6. Renaturalizacja cieków wodnych i terenów przyległych przy planowanych inwestycjach w obszarze dorzeczy cieków (Chylonka, Kacza).

7. Prace nad udrażnianiem cieków wodnych (źródła Potoku Kolibkowskiego, Potok Obłużański), działania miękkie – oczyszczanie koryt, rewitalizacja źródlisk, odkrycie części zarurowanych cieków np. Potoku Marszewskiego przy ul. Chabrowej, zachęcanie mieszkańców do dbania o tereny w formie wspólnego sprzętania / pielęgnacji terenu.
8. Konstruowanie chodników w taki sposób, by ich powierzchnia nie była obniżona w stosunku do otaczającej zieleni, co umożliwiłoby redukcję gwałtowanego spływu wody chodnikiem w przypadku opadu.
9. Wprowadzenie kostki chłonnej jako wytycznej przy budowie infrastruktury terenowej związanej z drogami, parkingami.
10. Uzgodnienie wieloletniej polityki klimatycznej władz miasta z ekspertami/kami oraz innymi podmiotami.
11. Opracowanie programów edukacyjnych dla szkół na terenie Gdyni.
12. Aktywny udział Wydziałów Środowiska i Ogrodnika Miasta w sprawdzaniu stanu nasadzeń i ewentualnym ich odbieraniu przy realizacji np. przez wspólnoty oraz aktywna współpraca z inwestorami, której efektem byłoby wprowadzanie ogrodów deszczowych na etapie inwestycji (z uwzględnieniem pomocy finansowej – bardziej na zasadzie dofinansowań niż zwolnień podatkowych – oraz organizacyjnej).

POMYSŁY

Pomysły projektów, które mogą wdrażać różne jednostki i instytucje, w tym Urząd Miasta

1. Ogrody deszczowe przy gdyńskich placówkach oświatowych oraz kulturalnych;
2. Monitoring użytków ekologicznych na terenie Gdyni;
3. Sposoby na włączanie w działania związane z retencją spółdzielni, wspólnot, deweloperów.
4. Nowe zbiorniki retencyjne jako elementy nowoczesnych przestrzeni miejskich.
5. Jak projektować zbiorniki retencyjne, żeby były funkcjonalne i atrakcyjne również, kiedy są suche?
6. Jak zabezpieczyć miasto i mieszkańców przez lokalnymi podtopieniami i powodzią?
7. Wykorzystanie innych funkcji wody: schładzanie wyspy ciepła, powinna sprzyjać zachowaniu bioróżnorodności

8. Jak finansować małą retencję?
9. Jak zachęcić mieszkańców i firmy w Gdyni do zrealizowania na ich nieruchomościach jednego lub kilku rozwiązań małej retencji?
10. Jakie narzędzia mogą motywować do stosowania małej retencji?
11. Zbieranie deszczówki w ramach programu „Moja woda” / dotacji z Miasta.
W jaki sposób zachęcać mieszkańców, by program zadziałał? W jakim kierunku powinny iść działania promocyjne?
Czy będzie nią np. zapowiadana opłata za utraconą retencję (podatek od „betonozy”) lub opłata za odprowadzanie wód deszczowych do kanalizacji deszczowej (podatek „od deszczu”)?
Być może rozwiązaniem popularyzującym gospodarkę deszczówką byłoby wprowadzenie jakiegoś ogólnodostępnego narzędzia – mobilnego, dostępnego ogrodu deszczowego np. do zakupu albo przeprowadzenie kampanii promocyjnej? Problemem jest teren totalnie „zabetonowany”, bo świadomość potrzeby zachowywania wody deszczowej istnieje, wielu mieszkańców dzielnic Gdyni (szczególnie starszych) stosuje już powszechnie – beczki, wanienki itp.

POMYSŁ 1: Ogrody deszczowe przy gdyńskich placówkach oświatowych oraz kulturalnych

<p>CEL</p> <p>Na jaką potrzebę odpowiada propozycja?</p>	<p>Adaptacja do zmian klimatu, zwiększenie małej retencji, niwelacja miejskich wysp ciepła, oczyszczanie powietrza, zwiększenie bioróżnorodności, wzmacnianie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców oraz edukacja związana z oszczędnością wody i przeciwdziałaniu suszy.</p>
--	--

<p>OPIS PROPOZYCJI</p> <p>Na czym ma polegać pomysł?</p> <p>Jakie działania obejmuje?</p> <p>Jakie są jego etapy krok po kroku?</p>	<p>Szkoły</p> <p>1 etap: Spotkanie z ogrodnikiem miejskim z uczniami oraz zainicjowanie dyskusji pt. „Mój ogród deszczowy marzeń”.</p> <p>2 etap: Partycypacja uczniów oraz rodziców w procesie tworzenia ogrodów deszczowych (ew. wykorzystanie funduszu rady rodziców).</p> <p>3 etap: Stworzenie ogrodu. Minimalizacja kosztów stworzenia ogrodu poprzez wybór odpowiednio ukształtowanego miejsca oraz dobór łatwo dostępnych materiałów (materiały z odzysku lub zasoby szkoły).</p> <p>4 etap: Nasadzenie roślin z udziałem ogrodnika miejskiego.</p> <p>Placówki kultury</p> <p>Dwa warianty dla placówek:</p> <ul style="list-style-type: none">a) Przestrzeń zdominowana betonem: stworzenie kaskadowego spływu wody z przestrzeni schodów lub spadków w okolicy danej placówki kultury.b) Przestrzeń z nieutwardzonym gruntem: stworzenie ogrodu deszczowego na terenie zielonym
<p>REALIZATOR GŁÓWNY</p>	<ul style="list-style-type: none">a) Placówka oświatowa bądź/i placówka kulturyb) Miasto Gdynia / Biuro Ogrodnika Miasta
<p>REALIZATORZY DODATKOWI</p> <p>Kto powinien być włączony w realizację? Rola, zadanie i zakres odpowiedzialności.</p>	<ul style="list-style-type: none">a) Uczniowie, wolontariusze, rodziceb) Mieszkańcy jako odbiorcy placówek kultury oraz osoby, które będą partycypować w powstawaniu ogrodów (np. poprzedzenie procesu tworzenia poprzez ogólnomiejską ankietę)

<p>ODBIORCY</p> <p>Kto skorzysta z wdrożenia pomysłu w życie? Jak i jak dotrzeć do nich?</p>	<p>a) Mieszkańcy miasta</p> <p>b) Szkoły (uczniowie, nauczyciele, rodzice) – ogrody deszczowe jako miejsce lekcji dotyczących środowiska / różnorodności biologicznej</p> <p>c) Placówki kultury zyskają przyjazne środowisku miejsce, które może być w przyszłości rozwijane jako miejsca na zewnętrzne wydarzenia związane z kulturą i ekologią.</p>
<p>FINANSOWANIE</p> <p>Skąd środki? Kto ma partycypować w kosztach, ew. w jakich częściach/etapach pomysłu? Czy są możliwe dofinansowania z innych źródeł niż Urzędu Miasta?</p>	<p>1) Miejski budżet -> Wydział środowiska? Niewykorzystane środki z Wydz. Środowiska wykorzystane na powstanie ogrodów deszczowych (propozycja)</p> <p>2) Budżet obywatelski</p> <p>3) Środki instytucji</p> <p>4) Środki zewnętrzne (fundusz unijny?)</p> <p>Harmonogram:</p> <p>1) 1 etap to pozyskanie środków na pierwszy etap rozwoju ogrodu deszczowego z puli miejskiej budżetowej.</p> <p>2) 2 etap to pozyskanie środków zewnętrznych dopiero po powstaniu pierwszego etapu stworzenia ogrodu – jego pierwszej formy do możliwego rozbudowania i dalszego zagospodarowywania (programy EU)</p> <p>PS. do finansowania można jeszcze dołączyć komunalny związek gmin doliny Redy i Chylonki</p>

POMYSŁ NR 2: Monitoring użytkowników ekologicznych na terenie Gdyni

<p>CEL</p> <p>Na jaką potrzebę odpowiada propozycja?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Użytki ekologiczne chronią bioróżnorodność na terenie miasta oraz spełniają funkcję małej retencji • Polepszenie mikroklimatu, zmniejszenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery • Usuwanie fosforu i azotu – naturalne oczyszczanie ścieków
---	---

<p>OPIS PROPOZYCJI</p> <p>Na czym ma polegać pomysł?</p> <p>Jakie działania obejmuje?</p> <p>Jakie są jego etapy krok po kroku?</p>	<p>Case study – Turzycowe Błoto, 1,5 roku</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Monitoring stanu obecnego użytków ekologicznych (stan fauny i flory) i diagnoza 2. Powstanie raportu i wytycznych (co należy zrobić, by użytki nadal funkcjonowały) dla miasta (Wydział Ochrony Środowiska) 3. Monitoring planów zagospodarowania przestrzennego wokół innych użytków w mieście – m.in. zapewnienie strefy buforowej 4. Stworzenie wytycznych dla etapu projektowania z uwzględnieniem zasilania wodą użytków
<p>REALIZATOR GŁÓWNY</p> <p>Kto będzie odpowiedzialny za wdrożenie i w jakim zakresie?</p>	<p>Centrum Ochrony Mokradł (stowarzyszenie), program „Pamiętajmy o mokradłach” – case study Turzycowe Błoto, stworzenie raportu i wytycznych (czynnik społeczny)</p>
<p>REALIZATORZY DODATKOWI</p> <p>Kto powinien być włączony w realizację? Rola, zadanie i zakres odpowiedzialności.</p>	<p>Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Gdyni – monitoring innych użytków ekologicznych i stworzenie wytycznych dla projektowania</p> <p>Wydział Architektury i Zagospodarowania Przestrzennego – na etapie planowania</p> <p>Młodzieżowy Strajk Klimatyczny – wsparcie przy kampanii edukacyjnej</p>
<p>ODBIORCY</p> <p>Kto skorzysta z wdrożenia pomysłu w życie? Jak i jak dotrzeć do nich?</p>	<p>Mieszkańki/ńcy dzielnic – jest to miejsce do rekreacji i spacerów, również aspekt estetyczny; są oni zainteresowani utrzymaniem dobrego stanu użytków, można wprowadzić działania edukacyjne na terenie dzielnic w ramach kampanii promocyjnej (podczas głosowania do Klimatycznego Budżetu Obywatelskiego)</p> <p>PEWIK – zmniejszenie zrzutu wód deszczowych do kanalizacji.</p>

GDYŃSKI DIALOG O KLIMACIE

GDYNIA

GDYNIA

FINANSOWANIE

Skąd środki? Kto ma
partycypować w kosztach,
ew. w jakich
częściach/etapach pomysłu?
Czy są możliwe
dofinansowania z innych
źródeł niż Urzędu Miasta?

Centrum Ochrony Mokrdeł – finansuje case study
PEWIK – finansowanie części ingerowania w kanalizację
Urząd Miasta w ramach dofinansowania z UE – monitorowanie innych
użytków
Deweloperzy – wdrażanie rozwiązań
Klimatyczny Budżet Obywatelski
Inne potencjalne możliwości:
Program „Life” – projekty co najmniej 1000 euro